

(א) ונברך אלפס איתא רבי
 (ב) [יחוד], (ג) [עידוין]. ושם
 איתא וחי דלא מנחא עלה
 בי כו', (ג) [פי' דודי עי'
 רש"י חולין לב. ד"ה אחר
 לבו], (ד) [קלוק]. רש"א,
 (ה) [בפ' ויחי תרגום אונקלוס
 של חכילי עינים מין יטופון
 וכו'], (ו) [ג"ל פסח].

הגהות הב"ח

(א) גם' זה מכניסו לקיום
זוה אין מכניסו לקיום:
(ב) תום' ד"ה דרש וכו'
פ' מרה אהא דתנן
האילפס והקדרה:

מתנאי' גס של אבן שופס עווד כוכבים. ואורחא למימרי דיה חמרא פורתא לעבזרי קטרא דזיפסחא: **מנגבא.** מפרש בגמרא (ע"ה) בזמם ואפר: **של עץ.** דבעיא זפת טובא ובלעלא חמרא טפי רבי אומר ינגב כשל אבן ורבנן פליגי: **ושל חרס אע"פ שקילף אה**

הוא ומשום דחרס גופא בלא זיפתא
בלע ליה לחמרא: גמ' **אבל דרך**
כס. בשאינה זפותה לא בעיז נייב
אלא הדסה: **אורחא דמילתא קני.**
שדך הופטין לזרוק לו יין: **א"ר**
אמר רבא דוקא זפתא. ולא דרך
כס הוא דסגיט בניגוב: **אבל דרך**
כס. עובד כוכבים בנת מווספת: לא
סגי לה בניגוב. אלא קיולוף משום
דעיל חמרא בפילי דויפתא: **דלא**
מזחא עלי. לעשויה דכשר של
תפסיד את יינו ונמצא לוזה עלי:
שיעא. חלקה: **מחז.** כלי גדולין בו
מן הכור לחיבת. הבט והחמץ והמשפך
כו' בשל חרס עסקינן מדקתי סיפא
של עץ ושל אבן כו' ובשאיין מווספות
עסקינן מדקתי סיפא וחס מווספות
מכלל דכולה רישא בשאיין מווספי:
ר' מסיר בניגוב. ולקמן פריך והא
אין תנן בשל חרס אע"פ שקילף
הזפת אסורה: **ומודה בקנקני.** של
חרס אע"פ שאין מווספת אסורין עד
שימלאם ג' ימים מים ומערן מעת
לעת כדאמרין באין מעמידין (לעיל ג.).
מנינו. כיוסו של קנקן לקיום שהוא
שוהה צו יין ומן מרובה: **ושל עץ**
ושל אבן. מנגבין והן טורדי דברי
הכל כל זמן שאין מווספי: **ואסו**
מווספין אסורים. עד שיקלף: **והא**
אין הן בשל אבן. אפילו זיפתה
ומנגבה דברי הכל ולר' ינגב בשל הכל
והכא קמי אפילו בשל אבן דברי הכל
אסורין קשיא בשל אבן דברי הכל
אדברי הכל ובשל עץ קשיא דרבי
דלר': **מסני דלא דרך כס.** הלכך
בשל אבן דברי הכל בניגוב קמי ובשל
עץ לר' ינגב: **כרייתא דדרך כס.**
הלכך אפי' בשל אבן בעי קילוף וכ"ש
בשל עץ: **אמר מר הבט והמחז**
והמשפך של חרס ר' מסיר בניגוב.
הואיל ואינס מווספי: **והא אין הן**
ושל חרס אע"פ שקילף את הופס הרי
זו אסורה. אלמא אפילו לר' חרס
גופיה בלע ולא כתי בניגוב ואפי' חרס
דך וכ"ש כתי דלוקמינן כרייתא
דדרך כס: **סיפא דמסני אסאן**
דדרך כס:

כי לא דרך זה יגבד ואל עץ יקלוק ואל חרס חסרה ולרבי של
אבן ואל עץ יגבד ואל חרס יקלוק בדקתני בדביחא דכשאינה
מופסת סגי בניגוד אלמא מופסת ד' יגבד ושרא: נעור ארסחו.
הגת הרתיחו ברוסחין. נעור כמו א' יטופין נעוריה חמר: כי
הוא משרד גולפי. כדים רקיס: סחיא לכו אפומייהו. כופה
אזותן שוליה למעלה ופיהן למטה משום חומס בתוך חומס:
וחמיס לכו אצירייהו. חומס את פי השק כלפי שוליה: קסבר
כלי כלי שמכניסו לקיוס אפילו. אין מוסרד לעובד כוכבים אלא
לכלי שמה גזרו ביה דבס אין עצמו מי היכי דלא לימי לשהייה
ביד עובד כוכבים: כנס ולא באפר. בתמיה. דמי מיקרי יגבד:

חציות של עובדי כוכבים קגי להו בעירוי דומיא דגמ דקאמר הכ
לפיה של גז היין קגי כהי בלא עירוי דהא כי נעביד להו עירוי אינו
רשניא סחף דהו אפומיירו וחתים דהו אבייציירו. שמעין מהכא
וקנן צריך לחותמן מצפנים בגמלת או בזמן רכה שהיא כזמן קיד כדי
יידהו שהיו חציות שלהם קטנים ונוחים לתת לתוכן יין ולערוסם מיד
מ מיד אין לחוש ואין צריך לחותמם ומכל מקום טוב להחמיר:

הגת והמוקד והמשפך בו' ושל עץ ושל אבן ממגבן וזהו סהרטה
כשאינם מזופפים מייר ולקמן מוקמין בדרך זה עובד כוכבים
ואח"כ רבא אמר לעיל גבי מתני' בדרך זה עובד כוכבים סגי
לה כהדמה בעלמא וי"ל דמתני' דלעיל מיירי בגמ' של ישראל שדרך

מתיני' אגת של אבן
מנגבה והיא מהורה
יגב וחכ"א יקלוף
אע"פ שקלף את ה
גמ' אמר רבא דוקא
לא פשיטא ופתה תנן
אפילו דרך בה והא
דמלתא קתני קמ"ל
דוקא ופתה אבל דרך
מיומני וקדש הו' דרך

דהוה שיעא פירש ה"ר פטור
כלי שנקב בו ונסתם נוספת
לאנו חמור ככלי מווסף שהממירו בו
הוא משום דכלע ולקך רזה רז להמיר
וגם שכל אנת ופזתה הדוה שיעא ולא
השם לנלעית זפת וא"כ סתמית זפת
הכלי שאין עשוי לקיום סגי ליה בזהדה
ככלי עצמו או יגוב אס הוא כלי
שנצטרך יגוב ולפי זה ההמשך סגי
שמשופטין מעט צדי הברול סגנו
בניגוב אלא בקילוף חזי דלא מצותת עלי
והמחין והמושך שיש
מתיר בניגוב וחכמים
בקנקים של עובדי כו
הפרש בין זה לזה והז
אין מכניסו בקיום וז
ואם היו מווספין אסור
שזפתה עובר כוכבים
מתניתין דלא דרך מ
אמר מר הגת והמחין
כוכבים רבי מתיר מ
האנן תנן של חמר ר
הרי זו אסורה חמר ר
לרבנן דרש רבא יעוור
משער גולפי להרפוי
וחתים להו אבידצייהו
לקיום אפילו לפי שע
רב אמר במים **מגנב**
באפר רב אמר במים
בר בר חנה אמר באפר

נָלָן כְּמֵאֵן לְחַמֵּר תַּחֲלָה גִּבְרִי מִיָּהוּ גַם עֵינָא מִבְּשָׁל וּמִצְנִיעַ כְּדִי קִלְפִּיפָה לְדִמְיָקָר לִיה בִּלְע כְּדִמְאֲרִינָן פ' יִכַּד צֹלִין הִלָּךְ עִירִיר אִינִי לֹא כְכִלִי רֶאשׁוֹן וְלֹא כְכִלִי שֵׁנִי לְגַמְרִי אֲלֵא מִבְּשָׁל וּמִצְנִיעַ כְּדִי קִלְפִּיפָה וְלֹא יוֹתֵר וְאֲ"כ כִּלִּים נִגְאָסוּר ע"י כְּלִי רֶאשׁוֹן שֶׁהֵם בְּהוֹלָעִים מַעֲבֵר לַעֲבֹד לֹא סָגִי צִעִירֵי שֶׁהֵרִי עִירִיר אִינִי מִפְּלִיטִי אֲלֵא כְּדִי קִלְפִּיפָה וְלֹא יוֹתֵר וְהִנֵּי קַעְרוֹת שֶׁהֵם בּוֹלְעוֹת עַל יְדֵי עִירִיר הֵיא גִּרְחָה כְּמוֹ כֵּן אִסְרָא לְהוֹ צִעִירֹי לְהַגְעִילִין וְכֵן פִּירְשָׁתִּי בְּסֵדֶר צִעִיור אֲחֻמָּן בְּקִרְבּוֹן שְׁנֵת הַגְּדוֹל שִׁסְדִּי רִבִּינוּ יוֹסֵף ט"ע" (פסח) קִדְרִית אֲחִין צָרִיךְ לִפְתָּח כ' וְקַעְרוֹת מוֹתֵרוֹת כִּי שְׂכָל מְדוּרָה עֲלִיִּיבֹה לֹאֲחֹה מִמֵּהוּ אִין הִלָּךְ כֵּן אֲלֵא צָרִיךְ לְהַגְעִילִין שְׂכָל רֶאשׁוֹן מִשּׁוֹם דַּפְעָמִים מִמְּחֻבְּרִין הַקַּעְרוֹת בְּחֻךְ הֵכֵל רֶאשׁוֹן וְחֻךְ יוֹרֵה הַמְרוֹתֹת וְהַסְתָּא לְפִדְרִיטִיטִי עִירִיר אִינִי לֹא מִצְנִיעַ וְלֹא מִפְּלִיטִי רַק כְּדִי קִלְפִּיפָה אִם כֵּן הַיַּעֲגוּה אֲרַחְתּוֹ וְאִם הֵיא מִנְסָרִן הַגֵּר וְקוֹלָפִן בְּמִלָּקָט וּבִרְהִיטִיטִי וּמִסְרִי מִפְּלִיטִי עִירִיר כִּי אִם כְּדִי קִלְפִּיפָה כו': **רַבָּא** ב' מִשְׁדֵּר דְּהוּ גוֹלָפִי יִדְרִשְׁרָאֵל הַשּׁוֹלֵחַ חֲצִיתִי רִיקְיוֹתִי בָּיִת עוֹבֵד כּוֹכְבִּים וְאִם מַעֲרִיר לַעֲבֹד כְּדִי שִׁיחָה אִינִי יִכֵּר אִם הַעוֹבֵד כּוֹכְבִּים נוֹתֵן לְחֻבּוֹן אִין מִיָּהוּ יֹאסֵר לְחַלּוֹת לְדוּרָא כְּדִי חֲצִיתִי שִׁלְטֵי שֶׁהֵם גְּדוּלִּים וְאִינִים וְחֻבִּים לְחֵם לְחֻבּוֹן אִין וְלַעֲבֹד כְּדִי חֲצִיתִי שִׁלְטֵי שֶׁהֵם גְּדוּלִּים וְאִינִים וְחֻבִּים לְחֵם לְחֻבּוֹן אִין וְלַעֲבֹד

קָלַט א ב ג ד מ"י פ"א
מחלכות
שמות הלכ' כ כא כב
שמן לארץ קמח טושי"ע
י"ד ס' קלה סעף א:
קבלה ה טושי"ע שס ספ"י
ד:
קבמ"ו ר מ"י שס סמג שס
טושי"ע י"ד ס'
קלה סעף א:
קבמ"ב ז מ"י שס הלכ' כב
ועין כהנות שס
סמג שס טושי"ע י"ד ס'
קלה סעף א:
קבמ"ג ח מ"י וסמג שס
טושי"ע י"ד ס'
קלה סעף א וס' קלו סעף
א:

רב אמר במים *והוא הדין לאפר רבה בר
 כר חנה אמר *לאפר והוא הדין למים ולא
 בפליגי *הא ברטיבתא הא ביבשתא איתמר
 כי רב משמיה דרב אמרי תרתי תלת
 ושמואל אמר תלת ד' בסורא מתנו הכי
 בפומבדיתא מתנו כי רב אמרי משמיה
 דרב תלת ד' ושמואל אמר ד' ה' יולא פליגי
 אמר קא חשיב מוא בתראי ומר לא קחשיב
 מוא בתראי בעו מניה מרבי אבהו הני
 גורגי דארמאי מאי א"ל רבי אבהו תניתוה
 שהיו גתיו ובית בדיו ממאין ובקש
 לעשותן בטהרה *הדפין והעדשין והלולבין
 ממדיחין והעקלין של נצרין ושל *בצבון
 ממנגבין ושל שיפה ושל גמי מישנן *וב חדש
 רשב"ג אומר מניח מגת לגת ומבד לבד
 הדינן תנא קמא איכא ביניהן חורפי ואפלי
 ד' יוסי אומר *הרועה לטהרן מיד מנעילן
 בברותחין או חולטן במי זיתים רשב"ג משום
 ד' יוסי אומר *מניח תחת צינור שמימיו
 מקלחין או במעין שמימיו רודפין וכמה
 עונה כדרך שאמרו ביין נסך כך אמרו
 בטהרות כלפי לייא בטהרות קיימינן אלא
 בדרך שאמרו בטהרות *כך אמרו ביין נסך
 כמה עונה אמר רבי חייה בר אבא א"ר
 יוחנן *או יום או לילה ר' חנא שאינה ואמרי
 לה ר' חנא בר שאינה אמר רבה בר בר חנה
 א"ר יוחנן חצי יום וחצי לילה א"ר שמואל
 בר יצחק ולא פליגי הא בתקופת גיסן
 וחשירי הא בתקופת תמוז וטבת אמר
 רבי יהודה *הני רווקי דארמאי דמויא
 ממדיחין דעמרא מנגבן דכיתנא מישנן ואי
 איכא קטרי שרי להו *הני דקולי וחלאתא
 דארמאי *דחייט' בחבלי דקורי מדיתן
 דצבתא

רב אמר מים. תחלה והוא הדין שצריך אפר ^(א) אחריה ורצה ש
בר חנה אמר באפר תחלה וה"ה שצריך מים אחריה: **ברטיבתא.** שם
בה לתלומדים יין נותן אפר תחלה לשפסף עד שהיה נגובה ואחר
כך מים: **ביבשתא.** מים תחלה ואחר כך אפר ומשפסף: **פרטי**
תלת. ברטיבתא תרתי אפר ומים
ביבשתא תלת מים ואפר ומים: **ומים**
וד. תלת ברטיבתא אפר ומים ואפר
וע"פ שחזר ונותן מים להעביר
האפר הנהו מים לא קא חשיב ללאו
לשום נגיפה אלא לנקותו מן האפר
וד. ביבשתא מים אפר ומים ואפר
ומים בתרתי לא ^(ב) צינתא. רב לא
זעי אפר אלא חדא צינתא ושמואל
זעי אפר תרי צינתי צין ברטיבתא
צין ביבשתא: **בפומבדיתא** **מסנו.**
לרב תלת **וד'** כדפרשינן ולשמואל
רב ברטיבתא **וה'** ביבשתא דקחשיב
מיא בתרתי: **ולא פליגי.** רב
ושמואל להאי צינתא דפומבדיתא אלא
לרב לא חשיב מיא בתרתי ושמואל
חשיב מיא בתרתי. ואית דמפרשי ולא
פליגי ^(ג) ה"י דקורא ודפומבדיתא
אלא דקורא לא חשיב מיא בתרתי
דפומבדיתא חשיב להו אכל רב
ושמואל פליגי וזכי פירושו דמלתא
תרתי תלת תרתי ביבשתא מים
ואפר תלת ברטיבתא אפר ומים ואפר
ושמואל אמר תלת ברטיבתא
דקאחמרת אכל ביבשתא **ד'** מים
ואפר מים ואפר דבכולהו צעיק אפר
תרי צינתי ושמואל דפומבדיתא ממנו לרב
תלת **וד'** ביבשתא תלת מים ואפר
מים והיינו נמי דקורא אלא דהני
קא חשיב מיא בתרתי וברטיבתא
ד' אפר ומים אפר ומים ולשמואל
ברטיבתא **ד'** דקאחמרת אכל ביבשתא
ה' מים ואפר ומים ואפר ומים
דביבשתא נמי זעי תרי צינתי אפר
ול"פ ^(ד) ה"ן דקורא ודפומבדיתא
כו' אכל רב ושמואל פליגי ביבשתא
צין דקורא צין דפומבדיתא דרב
לא זעי זה אפר אלא חד צינתא
ושמואל זעי תרי צינתי לשון אכל
אשרי מנותמו כבוד והוא נקלה צעיק.

שקונטרס תלת דרבינא אפר מים אפר דבישנא ד' מים
אפר מים אפר שמואל אמר ארבע חמש ארבע דרבינא וחמש
בישנא נא להוסיף ולפרש מיא בתראי בתרייהו ולא פליגי
רב ושמואל דין לבישנא דסורא דין לבישנא דפומבדיתא אלא
דרב לא חשיב מיא בתראי ושמואל חשיב מיא בתראי:
דמינא

הערה פ"י מ"ח עקלים השנויות כאן בגוף"י ועקל בית הדב עשרין כמין
עקל ומינח עליו (א) ומכדיו להוויא המשקה הנשאר. הני גורגי
ל התפוח: **הלולבין**. טאטיאחא אקסופ"א שמכד זה הענבים
דיקין. במים. ועל משנה זו י"י לטמון (א) שאין צריך לגת
דקני לגת בהדחה ומתמינח דקתי דעני יגבז שמע מינה קמו
נטיס: **ושל לבבון**. יתבוס בלעי טפי וצטו יגבז באפר ומים:
גמא לגת פעמים שהן יתבוס מ"ב חדש (א) דלפלי ופעמים שהן
ין או מולגן כמי ויטיס. דרך לבשל ויטיס להיות רסין להוויא שוממן.
ודפין. ריבד"ש שוטפין: **וכמה**. מניחן שם עונה ולקמן מפרש
לילה ותקופת תמוז וטבת שאין יום ולילה שרין חלי יום וחלי
גמין בהן שמרים להוויא אח יין: **דמויא**. של שער אדם ולא
טיס שמטנין בהן יין: **בהכלי דלורי**. כהלים של לורי דקל:
לגתא

והראשון לשון מורי וקשאי לי בננוה מכדי ללשנא דסורא רב ושמואל
מיפלג פליגי מאי שנא דדדרב חשיב מיא בתראי ודשמואל לא חשיב
מיא בתראי לשמואל ד' וה' איצעי ליה למיתני בשלמא לפומבדיתא
חש"ג דדדרב לא חשבי ודשמואל חשבי נוחא משום דפלוגתיהו
דרב ושמואל לתא אלל בתחשב מים בתראי אלל ללשנא דסורא
דסוק סוק פליגי קאי לי: **גורגזי**. עקלים וצלני" ריבויי" וזכרין
אותן כציבות החפוש שלל יתפזרו הענבים מכונד הקורה. ורב איפיר
קופה מסורגת במזודה^(א) ואחרי סמיטת הזיתים נותן הגפת בזה
לדמאי כ"ל מנגנן: **הדיפין**. הן העשירין כמין דלם ויתמן
המתפורין לאוספן: **והעדשים**. היינו גת עזמא שקורין מ"ט:
מדפטיש מיהר ר' אבהו ולא אמרין^(ב) ו' זו אינה משנה דקמני
זה רבנן בתראי ופסאי הלכאח בוטיה: **העקלים של נגרים**.
ושל שיפא. פי"ר: **ושל גמיי**. יו"ק בלעי טובא: **חרפי ואפלי**.
פחות כגון חרפי: **הי גרסינן בתוספתא** [פי"ו פ"ט ה"ג] **חולטין כרוז**
חולטין אשקלי"ר בלע"ז כמו לחלוט ולאכ"ש^(א) (פסחים 77 ל"ג):
כמה עונה: בתקופה ניטן וטשרי. שהיום הלילה שוין או יום
לילה ד"כ שעות שלמות עשין: **רווקי**. משמרת כמין שקין של
בלעי טובא: **כינאנא**. בלעי טפי מעממא: **לחאא**. כורס של

(א) בַּחֲסֵד, יַעֲזֹרָהּ, (ב) עֵינַי
חֹסֶד נָדָה עָלַי הִדְרִיתִּי
(ג) לִי, בְּיָמֶיךָ, ד' נָדָה עָלַי.
(ד) וְיִסְמַח עִי' פִּי טָרֵם אֶל
סִפְתָּהּ וְשִׁכְחֹת שִׁכְחֹת פִּימָה עָלַי
וְעַיִן פִּקֹּק, י' מִמֶּנּוּ
וְשִׁכְחֹת, וְיִסְמַח אֶל וְיִסְמַח
וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(י) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
סִפְתָּהּ י' עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(י) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(א) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ב) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ג) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ד) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ה) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ו) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ז) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ח) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(ט) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי
(י) וְיִסְמַח עִי' עֵינַי עֵינַי עֵינַי
עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי עֵינַי

(א) רש"י ד"ה מלם ד' וכו' במרמז לא קא חשיב רב: (ב) ד"ה ולא פליגי וכו' ולא פליגי הני דסורא: (ג) ד"ה גורגי וכו' ומנחם עילוי קורה ומכבדו: (ד) ד"ה מדיקן וכו' ולא אלאמרין ליה זו וכו' דבעי יגיוגו רשמע' מינה דקמו ביה: (ה) ד"ה חרפי וכו' מ"ב משכ כבוד דאפלי:

יִרְבּוּסִי [יִרְדּוּרָא] .
 סוג המחזיק את הדוֹתִים
 תחת הקרוֹה בִּית-הבד.
אִשְׁקוּבָא [אִשְׁקוּבָא] .
 מטאטא.
מִימָט . צָרָה (חלק של
 ההגה, שבו מניחים את
 העיניים).
פִּיזִיר [פִּיזִיר] . סוג של
 קנה סוף.
בִּזְקָא . אמן.
אִשְׁקִלִיר [אִשְׁקִלִיר] .
 חלוט.
יִרְבּוּשׁ [רִבְדִּישׁ] . שֶׁפֶּה
 מים.

גמיו. לִיךָ וּבִית בְּדִי.
לָשֹׁן (הַחֵד). הַדְפִּיךָ.
עַל הַלֵּל שְׁמִיעִי עַל
הַלֹּלֵךְ, וְהַדְרִשְׁךָ. וְזוֹ
בִּגְדֵי שְׁמִיעִי
מִתְנַסֵּה לִי, וְהַלֹּלֵךְ.
יִהְיֶה מוֹשִׁיָּהוּ לְשִׁקְוִיָּה
מִנְּקִים כֹּה אֵל הַגֹּמֶה
הַדְּעִימִים. רְדוּשִׁי, (ש)
מִקְוִיָּה שְׁמִיעִי אֵל
הַמְּפֹאֵל כֹּה מִנְּקִים
שְׁמִיעִי. (שם הַחֵד). מִנְּבִי.
שְׁמִיעִי בְּנִינִי כֹךְ (ש)
וְחִפִּי וְאֶפְלִי. לִרְשִׁי
פְּעֻמֹּת שֶׁן יוֹתֵר מִיִּי
מִדֵּשׁ פְּעֻמֹּת שֶׁן פִּתּוֹת
וְלֹא פְּלִיגִי. רִי כֹה
מִיִּי וְכֹה בִּי כֹה
(שם).

קב א מ"י פ"ט מהל' טומאת אוכלים הלכה ח:
קבא ב מ"י שם הל' ו:
קבב ג מ"י פ"י מהל' טהרות
הלכה ג סנה גלחין קמח טושי"ע י"ד ס' קב טעף
א ושי קבא פ"א ג' ג' ג' קבג ד מ"י שם סנה שם טושי"ע א"ח ס' תנא טעף ד:
קבד ה מ"י שם הל' ו:
סנה שם טושי"ע י"ד ס' קבא טעף ו:
קבז ו ז ח מ"י שם הל' ו:
סנה שם טושי"ע י"ד ס' קב טעף א:
ט [מ"י] פ"ד מהל' מקואות הל' א טושי"ע י"ד ס' קבא טעף א:
קבז י מ"י פ"י מהל' טהרות
הלכה ו טושי"ע י"ד ס' קב טעף ח:
קבו כ מ"י שם הל' ו:
ג טושי"ע שם טעף ח:
קבז מ מ"י שם הל' ו:
ועין כ"ח טושי"ע שם טעף ח:
קבב ג מ"י שם הל' ג:
טושי"ע שם טעף א:
קבס ס מ"י שם סנה שם טושי"ע י"ד ס' קבא טעף א [טעף ו טושי"ע ג טושי"ע א"ח ס' תנא טעף ד]:
קבא ע מ"י שם הל' ד:
סנה שם טושי"ע י"ד ס' קב טעף ו:
פ [מ"י] פ"י מהל' טהרות
הלכה ח טושי"ע י"ד ס' קב טעף א:
קבב ג מ"י שם הל' ו:
טושי"ע י"ד ס' קב טעף ח:
קבז ו ז ח מ"י שם הל' ו:
טושי"ע י"ד ס' קב טעף ח:
קבו כ מ"י שם הל' ו:
ג טושי"ע שם טעף ח:
קבז מ מ"י שם הל' ו:
טושי"ע שם טעף ח:

דבינתא מיישנן. אור"ת דמפות וסדינין שלנו ששרו ציין נסך אין צריך לישנן מדלג קאמר כל כלי פשטן סתם אלא הני כלים שמנו חכמים (ו) שהיו צקליין דוקא צצליעתן ואין לחלק צין וין נסך שהוא זון וצין שאר איסור רותח שנפל על המפות הכל יש להחזיר כצנכס כלי שני כי ודאי ידוע שע"י כנזס גדול שמוצטין כמה וכמה פעמים אי אפשר שלא יאל האיסור ושמה יש לחלק צין איסור שנדבק לשאינו נדבק כל כך כמו שמחלק צפרק המעריצת (ונחמס דף ע"ט:) **הסבין** שפה והיא טהורה. בגמרא מוקי לה לחמוך בה זון ולא דמי לסבין ששחט בה טרפה דסגי בקינות אצלויתא פרק קמא דמולין (דף ח: ושם ד"ה והלכתא) דשאני סבין של עובדי כוכבים שצלוש שמונית טובא אצל סבין ששחט בה טרפה מחמת הסם דשריק אין השמונית נצלת: **מים** שהנדה טובלת. אע"ג דרביעית (סגי להטביל מחטין וליטוריות מדאורייתא היינו טבילת טומאה אצל טבילת כלי מדין חידוש הוא וצני מ' סאה):
והלכתא כסופו. היינו כלים שמופין באצר נצפנים אצל אס מופין צמחון וכן כלי עץ הממושקין סבי צרול מנחון אפילו למ"ד (והכל הולך אחר המעמד אין צריך טבילה כיון דאין משתמשין בהן דרך המכסה דכלי טעורה האמורים צפרקה היינו שמשתמשין בהן: **אבל** שאולין לא. אומר רבינו שמואל ישראל ששאל כלי מישאל חצירו שקנה מעובד כוכבים צריך טבילה כיון שגזל ליד חיוב טבילה ניד ישראל ראשון: **אי** משום דקסבר משכנתא כוביני. וכיון דלא איפשטא מטיילין למשכנתא נלא צרכה ואס יש לו כלי שקנה מן העובד כוכבים המחזיר טבילה יטביל זה עמו ויצרך על שניהם והנותן כלי לאומן עובד כוכבים לתקן ואפילו למאן דאמר אומן קונה בשבח כלי אין צריך טבילה כיון דאין שמו עליו דלא הוי כמעשה שהיה שהיו הכלים של מדין והמוכר כלי לעובד כוכבים וחזר ולקח ממנו צריך טבילה כיון שנקרא על שם עובד כוכבים אצל הממשכן כלי לעובד כוכבים וחזר ופדה אין צריך טבילה אע"ג דמספקא ליה לתלמודא אי משכנתא כוביני לעינן הא ודאי פשיטא דלא הוי כוביני: **מגעילין** ומטבילין והן טהורין. לאו דוקא מגעיל ואח"כ יטביל אלא אפילו מטביל ברישא דהך טבילה אינה צציל טומאה דליהיו כטובל ושרן נידו דאפילו חדשים צריך טבילה ותנן נמי סבין שפה והיא טהורה אע"ג דלא טהרה לגמרי שהרי צריכה גיעול לחמוך רותח אפי' הכי מטביל לחמוך בה זון והא דמי צצרייתא מגעילין צרישא משום דחמירא מפני האיסור:
ובולין שנשתמש בהן. למאן דמי מותר נקט שפיר עד שלא יטביל אצל מאן דמי אסור אין לאסור אס נשתמש בו קודם טבילה מיהו איכא למימר דגזור אטו קודם הגעלה וליצין:

דנכתא. מין גמי ליסק"א: **שרי** להו. מתירן ואח"כ מנגנן שהיין נצלת צקשרים: **ונגע באשכולות**. והן מוטלות ציין: **צרחים**. שטוחין בהם זיתים קודם נתינתן לנדר ואח"כ נותנן צדו וטוען בקורה: **לא מפסיק מיד**. שהמשהק נמכרין וצוחים אין אשכולות: **בתנאי** אס שדרכו להטביל.

כלומר כלי הראוי לטהר צצילה אין צריך פיקון אחר כגון כלי שמשמשו ע"י זון יטביל ותו לא צריך: **להגעיל**. צמים רותחין כגון כלי שמשמשו כך דהיינו יורות וקדירות של מחבת יגעיל. ובגמרא מפרש דצני נמי טבילה: **לנזן באור**. דמפרש ואזיל: **השפוד והאסכלא**. שמשמשו ע"י עלי. אסכלא גרדילא: **שפה**. לטעם שצבן של נפחים מוליח צלעו: **שפה**. לשון שופינא לימ"ר צלעו: **גב' תנא** וכולן. אף הגעלים והמלוניס: **כל דבר אשר יבא בלא**. שנשתמשו בו צני מדין על ידי האור תעבירו בלא כעין צלעו לאיסור יפליטו כדלמך(ו) כנולעו כך פולטו: **וטסר**. קרא ימירא הוא האזי וטסר: **צמי נדה יתסעא**. ככלי מדין כתיב: **ככל דהו**. אפילו צמקוס חסר: **זווא דסרבנא**. מספרים שחזוים צבן צגדי צמר האויל וגזירת הכתוב היא ולא משום פילוט איסור דהא מדשים ולא צלעי מיד מלכרת לה טבילה: **כלי סעודה אמורין צפרשה**. דהכתיב כל דבר אשר יבא בלא ששם ע"י האור אלא כלים של צורכי סעודה וצרכו צמי וטסר טבילה אצל זווא דסרבנא לא: **מנא דמדרא**. אדמה ופיעי צקר מעורבין ועושין מהן כלי: **כלי מסכות אמורין**. לעינן טבילה ככלי עובדי כוכבים דכתיב (במדבר לא) אף את האהב וגו': **וצומים**. שנשתמר ראוי להחיות ולעשותו כלי: **ה"ג הואיל ונשכחו** יש להן סקנה ככלי מסכות דמו. הואיל ובי מחבר חזו לתקנינהו ע"י הסכה ככלי מחכות דמו וצנו טבילה: **קוניא**. פלומי"ר תחלתו של חרס ומופין אותן בחופי"ש של אבר ותשמישו ע"י זון וניקח מן העובדי כוכבים: **ספסלוס**. ולא צני טבילה דלאו מחכות הוא: **כסופו**. בתר סופו אולינן שחיפהו מחכות וכלי מחכות הוא צני טבילה: (ו) צלקותין. שנחלטו צני צדי ישראל: **דכמעשה שהיה**. צמדן שהיו חלועין להם לישראל הכלים: **לשקוטיא**. שלא לפדותו עוד: **גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא**. צמדן דכתיב תעבירו בלא וטסר דצני הגעלה היכי משכחת לה:

משכנתא מאי אמר מר בר רב אשי אבא משכן ליה עובד כוכבים כסא דכספא ואמבליה ואישתי ביה יולא ידענא אי משום דקסבר משכנתא כוביני דמיא אי משום דחזי לעובד כוכבים דדעתיה לשקועיה: **ת"ר** הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים ידברים שלא נשתמש בהן מטבילין והן טהורין ידברים שנשתמש בהן ע"י צונן כגון כוסות וקתוניות וצלוחיות מדיחין ומטבילין והם טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י חמין כגון היורות הקומקמוסין ומחמי חמין מגעילין ומטבילין והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י האור כגון השפודין והאסכלאות מלבגן ומטבילין והן טהורין וכולן שנשתמש בהן עד שלא ימביל ושלא יגעיל ושלא ילבן תני חדא אסור ותניא אידך "מותר ל"ק הא כמאן דאמר נותן טעם לפגם אסור הא כמאן דאמר ינותן טעם לפגם מותר ולמאן דאמר נותן טעם לפגם מותר גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא היכי משכחת לה יאמר רב חייא בריה דרב הונא ילא אסרה תורה אלא קדירה בת

(א) [כס"א]: מנגנן.
(ב) טהרות פ"ט מ"ח.
(ג) [כס"א] ס' קסו א"ח.
(ד) [כס"א] ד' [שבת טו].
(ה) [לעיל לו] ושי"ג.
(ו) [לעיל לו] ושי"ג.
(ז) [לעיל לו] ושי"ג.
(ח) [לעיל לו] ושי"ג.
(ט) [לעיל לו] ושי"ג.

תורה אור השלם
ו. כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטסר אר במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא באש תעבירו בקים: במדבר לא כג

הגהות הב"ח
(א) גמ' וטסר בכל דכו:
(ב) רש"י ד"ה צלקותין וד"ה וצמקוס י"ל קודם ד"ה מנא דמדרא:
(ג) [תוס' ד"ה דכתיב וטסר] שמו חממים דוקא שהיו בקיאות בעליהם:

לענין רש"י
לישק"א. כריך (צמח).
גרדילא. אסכלא.
אבן כשוחות.
ליפ"ר [ליפ"ר]. לשוף.
פלומי"ר. [פלומי"ר].
לצפוח בעופות.

מוסף רש"י
מים שגדה טובלת בהן. שאף להטביל מן האיסור הענין טבילה לכלי מחכות ומי נדה המכוסין כאל דכסו מים הראויים לטבול בהם נדה (במדבר לא כג). יש להן תקנה. ולחזור ולעשותן כלים (שבת טז). דברים שנשתמש בהן ע"י צונן. ולא בלעו איסור (במדבר לא כג).

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה עו.

[illegible]

וּסְאֵל בִּישָׁל זֶה אֲחִימֹל
שִׁפּוֹלְטוֹ בַּחֲבִשִׁיל אַחֵר אִינוֹ
קָ לַחֲחִלָּה: מַגְעִילָן. לֹא
(א) גְּבִי קִדְשִׁים הַשְּׁפֹד

בת יומא דלאו נותן
 ואילך לשתרי "גזיר
 יומא משום קדירה ב
 בת יומא נמי מפנם
 עמרם לרב ששת ת
 מלבנן באור ⁽⁶⁾ (והתני)
 והאסכלא מגעילן ⁽⁷⁾
 מה ענין קדשים אצל
 הכא היתירא בלע ה
 רבא סוף סוף כי ⁽⁸⁾
 פליט אלא אמר ⁽⁹⁾
 שמיפה ומריקה א"ל
 ושמיפה בצונן הגעל
 אביי יגיד עליו רעו
 הדין להגעלה תנא ה
 א"ל רבא אי הכי ל
 וליתני חדא באידך
 עליו רעו אלא אמר
 טעמייהו "כדרב נחמ
 דאמר כל יום ויום
 תינח שלמים ככיון
 מקמי גניהוי נותן ק
 כיון דליוס ולילה מא
 האידנא חטאת הוי נ
 למחר או שלמים או
 דחטאת דהאידנא ב
 אמרי לא צריכא ד
 האידנא הדר מבשל
 דחטאת דלמחר וש
 הדדי קא שלים זמני
 דלמחר א"ה הגעלה
 רב פפא אמר האי ק
 אשי אמר לעולם כ
 התירא בלע הכא אי
 לך דבעידנא דקא פ
 בעידנא דקא פליט
 בעיניה: ועד כמה מלב
 קליפתן וכיצד מגעילן
 בתוך יורה גדולה י
 דההוא דודא דהואי בי

חטאת זו ביום כי היכי דלא
 יא לא ליכתי קשיא: רב ספא
 קדשמיסא אסורא פליגי ודקא
 געשעו עובדי כוכבים אידי
 געזכור ונדקת בן ככולו
 לה עד שמלכנו באור אבל
 ד ומוז לפלוט הלכ (סג)
מעיקרא. דליינו משום
 פליגי אסורא פליגי לא
 וי אסור בעיניה שמחן
 ה הוכר איסורו: **ספוך**
 על כולה: **דודא**. קלחת:
 דגמא

היינו בקדשים אצל בתרומה
מגי בשטיפה אחת ולשון
שטיפה היא שטיפת לוגו

בת יומא. פירש צקונטער
זיטל צה אמתול כזר
דלינת לילה פוגמת ולא צ
פוגמת כי לא היה דרך צימ

עם לפגם הוא מכאן
קדירה שאינה בת
יומא ואידך קדירה
פגמה רמי ליה רב
השפודין והאסכלא
גבי קדשים ^ההשפוד
במין א"ל עמרם ברי
יעקובי עובדי כוכבים
אס אסירא בלע אמר
א פליט אסירא קא
א מאי הגעלה נמי
אביי מי דמי מריקה
בחמין ^האלא אמר
תנא הכא ליבון והוא
הגעלה וה"ה לליבון
נגניהו לכולהו בחדא
אחריתי ולימא יגיד
רבא קדשים היינו
אמר רבה בר אבון
נעשה יעויל לחבירו
לשני יעויל מיתאכלי
הוי יעויל חטאת
אכלא אס מבישל בה
ר כי הדר מבישל בה
חטאת קא פליט נותר
זאת ושלמים דלמחר
מבישל בה חטאת
בה האידינא שלמים
מים דאתמול כהדי
והדר מבישל שלמים
נמי לא ליבעי קשיא
יד האי לא קריד רב
אמרן מעיקרא הכא
א בלע ודקא קשיא
א אסירא קא פליט
לא איתיה לאסירא
א"ר מני יעד שתשייר
ז' הונא יורה קטנה
ה גדולה מאי ת"ש
ב עקביה ^האהדר ליה
גרפא

להחיר המאכל ולאסור
גמור תחלה אצל המאכל
כן יומא אכל להעניא אלא
הוא דלא שריין לעיל כפר
אלא משום דסתם כליהם
בערב הפסח ד' שעות
כלי בן יומא כפחות מים'
כעברה וממנו למים ומן
המים ועוד ר' יותא מתקין
ממה שמתקלקל טעם בשר
רצין לאכילה והבשר נותן
לתם כלי המועל במים
הכנו בו חמין לומר משום

[illegible]

שבישל בה עובד כוכבים היום אצל אל
הפוג טעמו בלינה לילה משמע לפירושו
ינין מעת לעת וכן פיר'ם בלינה לילה
ס' קדמונים לבשל בלינה דמשמע בפ"ק
דברכות (ד' ז') בומים שצבנו
לקריאת שעת בזמן שפירבה בבהנים
וענים וכל אדם וזכר לדבר בלינה
לילה למקרי עבוד נורה והו' דברים
ק"ו אם אורב' שהוא צעין מעבר
אורחו בלינה ד"ה איסור הנבלע
בקדירה ולישנא דבת יומא קממר לא
שבישל בה היום מללא קממר לא
אסרה אלא קדרה מעת לעת ודוקא
שעמדה כל הלילה בלא יישול שאין
ידוע מה גורם להפיג הטעם תחלת
הלילה או סופו או כולו אצל מעת לעת
לא צעין והמהמיר דבה עליו זכרה
וש' לתמונה לדברי רש"ם שצ"ל אצל
לדבר מעבור נורה דחפשוט ליה
ספוק לילה גורם הפגם דהיינו עמוד
השחר דמשי' ליה נותר הטעמיו
שרפה ובפ"ד דזבחים (ד' יט') גבי
קדוש ידים משמע דבעמוד השחר
חשיב לינה ושמא לכך אור"ת דלינה
רציה גמורה אלא זכר לדבר כדי
שלא לפשוט זה משם ויש ללקדק
דסוף לילה לבד אינו גורם אלא כולו
מההרץ הכתוב שזירה בכלי ארץ
מריקה ושפיפה בכלי נפתח חס"י
בישול חטאת למ"ד י"ט לפגם מותר
ואמאי הלא מותר לבשל בו לכתחלה
אחר עמוד השחר וה"ר ברוך כתב
בספר התרומה שחזין לתקור שלא
היה בכלי אפילו מים חמין לבד בתוך
מעת לעת דמים חשבי' כמו האיסור
לפי שנעשו נבילה כיון שלא היה בהן
ס' לבטל פליטת הכלי דבדירה
משערין וחזרו ונבלעו ודוקא בכלי
של איסור אצל בכלי של היתר כגון
בשר בכלי של חלב או איפכא אצל
על פי שסיו' בו מים חמין בתוך מעת
לעת אין לחוש שהרי הן היתר דלא
אמרין חמיה עממה נעשית נבילה
אלא דוקא בביסור ועוד דליכא י"ט
בר ד"ק דלפי' לפי המפרש (ג' ג')
דיים שעלו בקדירה אצל מתבטלו
הכא איכא ג' נותני טעם של היתר
הראשון שנבלע בכלי וממנו למים
ומן המים חזר ונבלע בכלי:
מבוא ואיך דשחרי. הלכך דבר
המבוסס בכלי שאינו דבר

קדמה לפי שהקדמה היה זה חסור
כל נכלע דו חסור מעולם והגעלה כל
ש' דשמוניות הפלט בחמין טעם לשבח
ב' (דף קמ) חמין של עובדי כוכבים
ישן שני ויומן חלל כשנעילין כל חמין
שעת היחר הוא יכול להגעיל כל חסור
דהו יט' בר יט' של היחר החמין
המים חסר ונכלע בקערה ועדיין הכל
קל טעם חמין ככלי שאין רחא לאכילה
דגיס שנכשלו אחריו לפי שהגיס
בהן טעם לשבח וחסר שנהיה לעשות
נגנין מיד אחר הגעלה אין לידע למה
דמין בפרק דס חטאת (נחמס דף קמ)
רש הו דקאמר שטיפה ימירתא היינו
הגו שטיפתא וזון בכל הגעלות מיהו
טעם למנהגו:

הסמך

קסב א מ"י פ"ו מהל'
 תחלוטו אסורות
 הלכה ב' סנה לארן קנה
 טושיע פ"ד ס' קנב טעף
 ב'
קסג ב' מ"י פ"ח מהל'
 תעשה הקרנות
 הלכה ב'
קסד ב' מ"י פ"ח מהל'
 תחלוטו אסורות
 הלכה ב' סנה לארן קנה
 טושיע פ"ד ס' קנב טעף
 ב' טושיע א"ח ס' תנא
 טעף ד' וע"ה
קסו ד' מ"י פ"ח מהל'
 סנה טושיע
 א"ח ס' תנא טעף א'
קסז ד' מ"י פ"ח מהל'
 תחלוטו אסורות
 הלכה ב' סנה טעף ו' ונכר
 א"ח ס' תנא טעף ו' ונכר
 תנא טעף פ"ד
 ע' קלז: